

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kroge. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vim. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Gautscheva volilna preosnova — najpodlejši rop naših narodnih pravic!

Vsikdar smo stali neomajno na stališču, da je prvi pogoj miru in blagostanja v Avstriji — pravičnost. In prva pot k pravičnosti je bila po našem nepobitnem mnenju vedno splošna volilna pravica. Vsekdar smo s simpatijami pozdravljali in se družili boju za ta princip državniške pravičnosti. Zato smo tudi z zadovoljstvom zaznali sklep vlade, da konečno da mesto pravici, dasi smo vedeli, da na stališče absolutne pravičnosti se vlada, kakoršna je, ne bode postavila.

Toda kar je predložil Gautsch kot načrt volilne preosnove, to ne odgovarja ni najmanje najenostavnejšim zahtevam pravičnosti. V teoriji priznava enakost, v resnici pa je Gautschev načrt najbrutalnejše izvajanje neenakosti.

Sedaj razumemo tudi, zakaj je nemška ljudska stranka, prvotno najhujša nasprotnica vsake volilne preosnove, tako naglo obrnila plašč, zakaj je tako hitro se sprijaznila z Gautschvim načrtom. Mi spodnještajski in koroški Slovenci smo bili v njeno korist prodani. Danes konstatujemo — četudi se bo morda od te ali one strani zanikalo — konstatujemo in trdimo apodiktčno, da smo bili prodani od **slovenskih** poslancev, ki se jim je šlo edino za strankarske koristi, prodani in oropani za naše pravice. Svojo trditev upamo dokazati vsak čas. Žalostno in sramotno je to, in se bo na provzročiteljih samih še težko maščevalo.

Dokazali smo že, da smo spodnještajski Slovenci ogoljufani. Navajamo danes besede koroškega lista „Mira“ o drznem napadu Gautscha na obstoj koroških Slovencev:

Zadnji petek je bil črni petek za koroške Slovence. Ministrski predsednik, baron Gautsch, je ta dan v državnem zboru predložil vladni načrt volilne reforme za državni zbor. Po tem načrtu bi volila cela Koroška 10 poslancev kakor doslej; ker šteje cela dežela okroglo 360.000 prebivalcev, pride na vsakih 36.000 prebivalcev po en poslanec. Ker so nas Slovencev celo nemški nacionalsci našli okrog 90.000, tedaj bi morali po novem volilnem redu, ako bi bil pravičen, Slovenci dobiti tri poslance ali vsaj dva. Toda vlada je porabila volilno reformo zato, da nas z enim samim udarcem narodno in politično ubije, da z enim samim mahljem doseže in izvrši to, kar vsa nemško-nacionalna birokracija, ves nemški terorizem, vse vnebovptjoče nasilje doslej ni moglo doseči: da nas narodno in politično desorganizira, da nam vzame možnost napredovanja, možnost uspehov, možnost življenja in vsled tega smoter in veselje do narodnega in političnega delovanja. To je dosegla vlada s tem, da je nas 90.000 Slovencev (v resnici 120.000) kljub temu, da bivamo ponajveč v kompaktnih masah, razdelila na toliko delov, da bosta v celi deželi samo dva čisto nemška volilna okraja, v vseh ostalih osmih volilnih okrajih vplijo Slovenci z Nemci. Čujte! Velikovec bo volil s Svincem in Starim dvorom, celovška slovenska okolica z nemško celovško okolico, rožeški sodni okraj s Trgom in Milštatom, beljaška slovenska okolica z mestom Beljak in

nemško beljaško okolico. Slovenci v sodnih okrajih Podkloster, Trbiž in Šmohor bodo volili s Paternionom in Kotičami; ostanejo tedaj samo še sodni okraji Pliberk, Kapla, Dobrlavas in Borovlje, ki volijo skupaj tudi enega poslanca!

37.000 Slovencev bi moglo voliti poslanca-Slovenca, 53.000 Slovencev ne glede na onih 20.000 do 30.000 nam jih je ljudsko štetje požrlo. — Pa bi ne prišlo nikdar v položaj, izvoliti rojaka za poslanca. Razumemo, da so s tako razdelitvijo volilnih okrajev nemški nacionalsci tako zadovoljni, da svojega veselja niti ne prikrivajo, kakor pričajo zadnje „Freie Stimmen“, ki vladnemu načrtu kar na glas slavo pojejo. Naši nasprotniki dobro vedo, da bo ta volilna reforma, ako postane zakon, naravnost naša narodna in politična smrt. To ni fraza! Če se truplu odsekajo roke in noge, če se mu porežejo ali podvežejo vse glavne žile, je jasno, da mora izkrevati ali otrpiti in da dolgo živel ne bo.

Pa še volilni okraj Pliberk, Kapla, Dobrlavas, Borovlje nikakor ni siguran za nas. „Freie Stimmen“, Dobernikovo glasilo, popolnoma po pravici pravijo, da je tudi ta mandat „ein Kampfmandat“, ker bodo razun mesta Pliberk odločevali industrijski kraji Guštanj, Mižica, Borovlje in Bistrica v Rožu. Ta volilni okraj se tedaj nikakor ne more imenovati koncesijo koroškim Slovincem, ker bo manj siguran, nego je bil dosedanji volilni okraj Velikovec-Celovec-Trg po starem volilnem redu.

Mi bomo storili, kar nam je sploh storiti mogoče, da preprečimo nevarnost, ki nam preti. Slovenski narod na Koroškem se bo vzdig-

nil kakor en mož, da protestira zoper vladno namero, in bo na ves glas povedal, da rajši da svojo srčno kri in se rajši pusti z bajoneti in topovi pobiti in pokončati, nego da bi podpisal svojo smrtovnico!

Politično društvo za Slovence na Koroškem sklicuje za dan 4. marca 12 političnih shodov z dnevnim redom „volilna reforma“ ter pozivlja koroške Slovence, naj se v največjem številu udeleže shodov.

Mi spodnještajski Slovenci smo seveda kar obsipani z dobrotami Gautscheve reforme, zato pa imajo tudi naša politična društva vzroka dovolj, da — molče...

Sami smo krivi!

III.

Kolikokrat smo že tarnali nad pogubnimi uspehi in nevarnim vplivom nemških ljudskih sol — neuspehov slovenske sole pa ne vidimo. Res da je ljubezen do jezika materinega, do rojstne hiše, do rodni tal človeku nekaj prirojenega, vstvarjenega, kakor mu je prirojena zmožnost govora kakor pa je treba v otroku zmožnost govora razvijati in večati, ravnotako je treba vedno in vedno vplivati na ono naravno, a nejasno čustvo v otroški duši, da ljubi in spoštuje svoj jezik. To čustvo je treba razvijati v duši slovenskega otroka pri vsaki priliki, otroka se mora vzgajati v narodnem duhu — to ni greh, katerega bi se moral učitelj bati, to je sveta dolžnost njegova, to mu predpisuje postava z besedo narodna vzgoja!

Gotovo je, da so pri nas za dobro slovensko šolo malo nezdrave razmere — a toliko strahu in bojzani,

LISTEK.

Prijatelj Lovro.

Hrvaški spisal Avgust Šenoa; poslovenil Janko Bratina.

(D dalje.)

Lovro je od tega seveda malo razumel. Vedel je, da gre v veliko mesto k botru. In veselilo ga je. Ali ko je videl, kako so iz materinih oči porosile solze, stisnilo ga je okoli srca, in tudi on je začel plakati. No, oče je odtrgal sina od materinih prsi in povedel Lovra k botru cerkovniku.

Tu je bilo seveda drugače. Ko je Lovro videl velike hiše, množico ljudi, visoke stolpe, ko so mu prvokrat zagrmel na uho velike orglje, tedaj se mu je vzradostilo mlado srce črez mero. Lovro ni bil plašen, kakor drugi otroci z dežele. Brzi razum njegov se je hitro oprijel vsega. Dali so mu tudi knjige. Evo veselja. Ves dan je sedel dečko

v šoli, samo zvečer je zvonil namesto botra „Zdravo Marijo“. To ni bila njegova dolžnost, to je bila njegova pravica, na kojoj je bil ponosen.

Ob donenju zvonov, razlegajočim se v daljni svet, je Lovrov duh razpel krila, razpenjajoč se dalje in dalje. V onem času so dobili vse šolske časti le gosposki otroci; kako da ne bi bili pametni, dobri, če so gosposki, mislili so učitelji. Revček z dežele, ki ni znal niti besedice nemški, moral se je stisniti v kot, naj je bil še tako pameten. Tudi Lovro je bil tak revček, a on se ni dal. Ta mali revček je prodiral s svojim ostrim razumom, zrelo in smelo sodbo v toliko predsodke svojega časa, da so se mu učitelji čudili, gosposki otroci klanjali, da nek učitelj je rekel o njem: „Nad glavo tega dečka sije ognjeni jezik svetega duha“. Vsak zavod ima dijake, katerih se tudi pozneje spominja kot nenavadnega pojava. Tak je bil tudi Lovro. No dovolj o tem dijakovanju. Dokon-

čavši srednje šole, znal je Lovro več kot večina njegovih učiteljev, in ako je včasih mati mislila, da dočaka sin župniško čast, trdili so tedaj i učeni ljudje, da postane gotovo mlad kanonik. Prišla je ura, da bi Lovro šel v semenišče. Srce mu ni bilo veselo, zakemu srcu mladeničevemu je bil i svet preozek, hotelo je poleteti preko sveta, zapirati ga v se. Je dosti duš mirnih, krotkih, pobožnih, ki imajo moč, da polože vse svoje življenje na božji oltar, in nikdar ne obžalujejo te žrtve. A Lovro ni bil tak junak. V njem je vse kipelo, vrelo, plamenelo. Bil je preslab, da bi si bil sam zlomil krila. In vendar je šel v semenišče. Obekli so mu črno haljo, obrili mu teme. Neizmerna žalost se je polastila njegovega srca. Pamet mu je bila mračna. Črna halja se mu je zdela kakor oklep velikana na prsih pritlikavca. Toda on je junaško zaklepal svoje boli, zakopal jih je na dno svojega srca. No, to ni bilo junaštvo navdušenega vojščaka,

ki s plamtečim srcem hiti v boj; to je bila nema odločnost vojaka, kateri je prisiljen nositi puško, stopi mirno pred sovražnika in se ne briga, če ga prebode sablja ali če ga kroglja spravi pod zemljo. A kdo ga je silil v ta — — — neprijetni poklic, v ta sveti, zanj pretežki jarem? Kdo me sili, vprašal se je večkrat tudi Lovro sam. Nikdo, prav nikdo. A zakaj ne raztržem svetih verig? Silil ga je materin nasmeh, materine solze veselja. Pred tem nasmehom nagubanega starega lica, pred tem sijajnim biserom je razpalo vse njegovo junaštvo v nič, Lovro je ljubil mater izredno, a ta ljubezen mu je vstavila v grlu vsak ugovor, v glavi vsako nasprotno misel.

Proti večeru nekega jesenskega večera — ob času počitnic — vrnil se je Lovro domov — prvokrat v duhovski obleki. Nad ostrimi pečinami pustega Krasa je drhtela večerna zarja. Sredi kamenite pustinje se je svetila

kakor se je opaža ponekod pri našem učiteljstvu pred „višjimi“, pa tudi ni na mestu. Na eni strani brezbriznost in malomarnost naših slovenskih krajnih in okrajnih šolskih svetov, v katerih sedijo dostikrat možje, ki jim je slovenska šola deveta briga — na drugi strani pa že omenjena bojazen našega učiteljstva in neka nepotrebna aristokratska malomarnost napram ljudstvu in mladini, ki bi jo naj vzgajali — to so one velike rane, ki morajo biti zaceljene, ako hočemo dalje.

Naše slovensko učiteljstvo je organizirano v svojih društvi in ima svoje dobro urejevano stanovsko glasilo. — A koliko jih je, ki ne stojijo v teh vrstah, pa pravijo tudi, da so Slovenci in lahkoverni svet jih smatra Slovincem! Gotovo pa je, da vlada v teh učiteljskih organizacijah premalo ostre, pravične samokritike in skupne kontrole zlasti v poprej omenjenih točkah. Vse isto in z ravnoistimi besedami bi lahko trdili o našem srednješolskem učiteljstvu, ki vzgaja tudi ljudskošolsko učiteljstvo. Kakoršna je naša vzgoja, takšna bo tudi dostikrat vzgoja onih, ki jih bomo vzgajali mi!

Spominjam se še danes prav živo, kako težko in hudo mi je bilo pri srečanju kot malemu šolarčku, ko sem slišal slovenske svoje učitelje med seboj samo nemški govoriti. Kako sem si takrat želel, da bi tudi jaz znal nemški, da bi znal jezik, ki ga govorijo bolj gosposki ljudje. In kako je danes? Povsod, kjer govori učiteljstvo tako, da slišijo otroci, povsod bodo govorili nemško! Seveda — zapoved pedagogike! Kjer poučujejo nemški učitelji nemške otroke — se mi zdi, da govore — angleški — da otroci ne razumejo njih pogovora!! To so momenti, ki se globoko vtisnejo v mlado, sprejemljivo otroško dušo!

In kako nastopa pogostokrat duhovščina vzgojevalno v našem ljudstvu. Kako govori s človekom, ki ni nič drugega, ko samo priprosti kmet! Nekaj običajnega je, da vse splošno iz nekega nadzemskega stališča tako rada zahrjuje in vpije nad njim: „no ti kaj bi pa rad ali kaj bi rada“ in to je vseeno najsibo sivolasi starček ali pa mlad šolar. Tako se ljudstvo vzgaja, tako se goji v zdravih, samostojnih dušah zdrav odpor, v hinavcih in preponižnih pa se goji ono pasje klečeplastvo, oni nečloveški značaj, ki pozna samo eno: hliniti se in pa poslušati in ubogati in storiti vse, kar se zapove, četudi nasprotuje zdravemu razumu!

Isto bi lahko omenili in še v večji meri pri naši gosposki, tudi če je naša — slovenska! Kako se poriva ubogega

slovenskega kmeta po pisarnah, kako brezvestno se dela dostikrat z njim. Brez vzroka ne črti naše ljudstvo tako zelo odvetnikov, ki mu hočejo biti povsod edini rešitelji. Našega slovenskega uradništva po davkarijah in poštah niti ne omenjamo.

Naše časopise povdarja pri vsaki priliki geslo „Svoji k svojim“. Gotovo, edino v tem leži naša rešitev in naša bodočnost. Z najdoslednejšim izvajanjem tega gesla bomo strli tujo premoč in nadutost po naših nemških trgih in mestih, ki morajo slednjič kot brezpomembni otočki izginiti v slovenskem morju.

Ne moremo se pritoževati, da bi naše slovensko ljudstvo ne kazalo zato dovolj dobre in resne volje. Krivda tozadevna, če še nismo tako napredovali, ne leži v ljudstvu, ta krivda pada na naše obrtnike in trgovce. Če njim ne bo ono geslo samobrambe le molzna krava, če bodo si resno prizadevali nuditi slovenskemu kupcu to, kar mu nudi tudi nemški trgovec za isto ceno, potem ne bo več mnogo pritožb. Dan na dan opazamo v slovenskih trgovinah, da uslužbenci med seboj le nemški govorijo, da se po nemški prav surovo šalijo s tem ali onim, ki jim je ravno dobrodošel kot objekt, da se pusti navadnega človeka lepo čakati brez konca, če le pride kak boljši človek, ki zna se lepše pokloniti. Tozadevno slišimo v ljudstvu toliko in toliko pritožb, ki so upravičene. Seveda, če ima narodna trgovina take nedostatke, potem geslo „Svoji k svojim“ ne pomaga nič, in nesramen bi bil tisti, ki bi od ljudstva zahteval, da podpira lenobo drugih sebi v škodo in izmetava težko prislužen denar.

Bodimo na jasnem sami s seboj, obračunajmo sami s seboj ostro in pravično, predno obsojamo one, katerim pravimo, da so nezavedni. In predno stopimo med naše ljudstvo kot vzgojitelji njegovi in vodniki njegovi, pogledajmo sami sebe, presodimo svoje lastno delo in videli bomo, koliko gnjilega je v tem našem delu, koliko praznih fraz. Vzroka vseh naših neuspehov pa ne iščimo kje daleč, vzrok leži v nas, neuspehov smo krivi mi sami!

Železnica Ljutomer-Ormož.

Ali bo, ali ne bo? Tako se sprašujejo ljudje, ki se zanimajo za to stvar. Toda, nikdo nič pravega ne ve. Vse je tiho, vsaj po časnikih. V eni zadnjih števil „Tagespošte“ je bilo citati, da pozivlja ptujski občinski svet občinski svet radgonski, naj bi oba obč. sveta skupno pričela agitacijo za

zvezo Radgona-Ptuj-Rogatec. Tudi v zadnjem zasedanju deželnega zbora štajerskega se je omenila med projektiranimi železnicami ta zveza. A o zvezi Ljutomer-Ormož ni duha ne sluha. Zakaj se ne zavzemajo za to zvezo tudi Ljutomerski in ormoški obč. svet in oba okrajna zastopa? Pa tudi drugi v tej reči merodajni činitelji bi se naj bolj poprijeli te misli in neumorno delovali na to, da se misel čimprej uresniči.

Vsak trezno misleč človek mora sprediti, da, predno bo zvezana Radgona-Ptuj-Rogatec, mora biti zvezan Ljutomer z Ormožem, ker železnica Radgona-Ljutomer ne more in ne bo ostala izpeljana samo do Ljutomera. Neumevna je torej brezbriznost naših ljudi v tej zadevi. Glejte, kako delavni so v tem oziru naši sodeželani, Nemci. Komaj so otvorili železnico Hartberg-Friedberg, že gradijo zvezo med Friedbergom in Aspangom. Tako bo imela iztočna Štajerska v kratkem času kaj priročno in kratko zvezo z Dunajem. In na Srednjem Štajerskem so dobili pred kratkim dovoljenje za zgradbo železnice Lipnica - Brunn, takozvano sulmtalsko železnico. Povsod se torej gleda in dela na to, da se kraji priključijo k svetovnemu prometu. Železnica še nikdar ni bila krajem na škodo. Slep je tisti, ki ne izprevidi, da bosta Ljutomer in Ormož šele takrat napredovala in se povzdignila, ko se bo ta misel realizirala; zatoorej pa bi se naj tudi Ljutomercani in Ormožani znova pobrinili za to, da se čimprej zgradi železnica Ljutomer-Ormož.

Občinske zadeve.

Tiskovine za državne potrebe — krivično breme za občine.

Občine sodelujejo v premnogih državnih zadevah. V njihov delokrog spada n. pr. sestavljanje imenikov za vojaške nabornike in črnovojne, imenikov za razredovanje konj, imenikov o lastnikih priprege in vozov, nadzorovanje neaktivnih vojakov glede spremembe njihovega bivališča, o nastali nesposobnosti ali smrti, sprejemanje njihovih prijav, sodelovanje pri kontrolnih shodih, vojaškem naboru itd.

Občine so pritegnili tudi v službo sodišč; kajti razglaševati morajo za nje dražbe, oskrbovati pisma o glasu zaradi hudodelstva obtoženih, imeti v razpregledu sodne kazni, nadzorovati izpremembo sposobnosti porotnikov, sodelovati pri cenitvah, smrtonicah, varuštva itd. Po nekod jih tudi silijo, da morajo mesto sodnih slug dostav-

ljati strankam vse kazenske spise. Prave hlapčevske pare!

Davkarije zahtevajo sodelovanje občin pri opominih za plačevanje davka, dražbah itd.

Ljudsko štetje, odkup davka za žganje, zloženje zemljišč, določevanje vrednosti poslopja zemljišča in pritiline ob vsaki izpremembi posestva, stavbe hiš, obrtno gibanje, izkazi plovov, napovedanje najemniškega davka, zdravstveno stanje prebivalstva in živine, škode, požar, stavbe, godbe itd. itd. so same v delokrog države spadajoče zadeve, katere mora občina izvrševati.

To je tisti takomenovani izročeni ali prenešeni delokrog občine!

Aha, razumimo, kar je bilo državi presitno in prezamotano ter nevšečno, je prav po bratovsko občinam naložila tako kakor naloži kraševca tovor na svojega potrpežljivega osla.

Dela mnogo za državo, plače nič!

Kaj? Še plačana hoče biti občina za delo? Ali ne veste, da zna vlada samo „zizati“ mleko ljudskega gospodarstva, a sama je za občine jalova krava, ki ne premore niti kaplje mleka.

Delaj torej! Ubogaj in molči!

Sodišča in davkarije, dajo občinam za sodelovanje vsaj potrebne tiskovine, politični uradi (glavarstvo) pa menda iz prevelike varčnosti za svoj žep upregajo občine tudi v to nepostavno breme.

V 5. številki letošnjega uradnega lista celjskega glavarstva, v katerem se županstvom ukazuje, kako se naj sestavljajo imeniki črnovojnikov in izpisek iz vseh 24 črnovojniških letnikov, stoji ob koncu opomba, ki pravi:

„Pripomni se še, da mora v to potrebne tiskovine oskrbeti občinsko predstojništvo.“

Na, tu le imate! Vi bi radi plačilo za delo! Kaj še? Delati morate zastoj ter si stojte v veliko čast in milost, da smete povrh plačevati še troške za tiskovine.

Po zakonu z dne 6. junija 1886 št. 90, drž. zak. so županstva dolžna sestavljati in na pregledu imeti črnovojniške imenike. Iz te dolžnosti izvaja glavarstvo sklep, da si naj občine same tudi tiskovine oskrbujejo, akopravni niti v tem zakonu niti v naredbi ministerstva za deželno brambo z dne 17. avgusta 1886 št. 135, drž. zak. prav ničesar o tiskovinah omenjeno.

Bogme ni zastoj rentail naš župan nad ukazom glavarstva: „Delaj, delaj in povrh še daj, vse za one, nič za nas!“

zelena samotina in sredi nje kamenita hišica. Župni zvon je zvonil „Zdravo Marijo“. Pred ograjo je stala mlada ženska, polna, močna. Na dvorišču je molil starec, na čelu so mu sijali zadnji solčni žarki zapletajoči svoje zlate nitke v srebrne sive lase. Pred hišo na kamnati klopi je sedela starica sklenjenih rok. Tudi ona je molila.

— Jezus, tlesnila je mlada z rokami, opazivši, da se črno oblečen mladenič pomiče po brdu proti hiši.

„Mama, mamica! Evo gosta! Lovro gre! Duša mōja! Lovro, mamica! in pohitela je po brdu doli nasproti prišlecu. Oče gre za njo, a mati dvigne glavo in spusti roke na krilo. Drhtela je. Za hip prileti mladi bogoslovec, poklekne in spusti glavo v staričino naročje. In ona? Razprostrla je roke in tiho jokaje in smeja se gledala s srepim očesom na mlado glavo. Tedaj ni bilo na svetu naenkrat več žalosti in radosti nego na tem kraju.

Po večerji je bil Lovro vedrejšega lica. Svoboda, sveži zrak, ljube

mu osebe in kraj, kjer je zagledal svet — vse to ga je bilo prevzelo, da je pozabil tudi na svojo črno suknjo. Govoril je z očetom in vsakom o marsičem, govoril razborito, bistroumno, a tudi priprosto primerno duhu priprostih rojakov.

Oče je razpravljal z njim kakor bi bil njegovih let, ponujajoč mu neprenehoma primorskega vina. Svak, orjak, zapel se je včasih v govor, in tudi sestra, držeča dete na prsih, je rekla hipoma v smehu kako malenkost. A mati? Postala je kot kamen. Nema, srečna je sedela na koncu klopi, šepetaje molitve in gledaje črno haljo svojega sina.

— Ej Lovro! spregovori črnooka sestra, vi moški ste pili že na vsakega, a Lovro je pozabil, da ni samo sin in brat, ampak tudi ujec. Pojdi sem bliže, bratec, pogledj mojega dečka; i ta nekaj velja, da bi se mu le kaj hudega ne zgodilo, doda mlada žena, potegnivši ruto z glave svojega edinca.

— Glej ga no! Lovro! nasmeje se svak, pa reci po pravici, ali se ni ta mali debeljakovič vrgel na mater. Poln je kot jabolka, pa tega ti niso prinesle miši, jeli Kata? In mož je poljubil mlado ženo in rujavkasto dete, katero se je tako pametno in mlo smejal uju.

— Pojdi s tvojim grdim jezikom, udarila je žena zbadljivega moža lahko po roki; vidi se ti, da nisi tešč. Misliš ti, da je prišel brat iz mesta, da bo poslušal tvoje bajke. Pridige ti je treba, pridige.

In vsi so se iz srca zasmejali. Lovra je brzo minil smeh. Čelo se mu je zmrščilo. Zamislil se je. Srečni ljudje! Tu je življenje, pravo, zdravo življenje. A on? pogledal je črno haljo in srce mu je zadrhtelo! pogledal je mater in pomiril se je.

Minile so počitnice in Lovro je moral nazaj v mesto. „Pusti meni“, rekla je mati sestri spravljajoči Lovrove stvari, „pusti meni, sama bodem, kaj ti znaš!“ In plakaje je tiho sprav-

ljala prtljago. Pri odhodu je prišla Lovra za roko in otrši si solze govorila: „Moli zame, sinko, moli. Lepo znaš govoriti, kakor tiskano, boš znal tudi lepo moliti. O srečna sem in presrečna! Odpusti, ti si sedaj že gospod — ali jaz tvoja mati, mati!“

Po teh vedrih dneh je nastala v Lovrovi duši noč, temna noč, burna noč. Dolgi semeniški hodniki so zevali nanj kot odprta žrela. Lovro se je odtegnil od tovarišev. Postajal je vedno bledejši. Začel je moliti, pritiskujoč čelo na molitvenik. Ali dim njegove žrtve se ni vil proti nebu, dim se je zgubil po tleh. Zakopal se je v Avguštna, Krizostoma in druge svete očete, zaril se v psalme. Zastoj, zastoj! Duhnjegov se je vračal k Besangerju, Goetheju, Byronu in Mickiewiczju. Tu je dobil samega sebe. Kakor Byronov Mazepa mu je bila duša privezana na besnega žrebca — na čas.

(Dalje prihodnjič.)

Niso zaman občinski odborniki godrnjali pri pregledovanju računov, rekoč: „Saj plačujemo državi dačo za državne potrebe, naj si tiskovine sami kupujejo. Dvojne dače za eno reč ne maramo plačevati!“ Rekli so tudi, da niso več zadovoljni s takim svojevoljnim redom v državi. „Kakor nam sodišče in davkarija dopošilja svoje tiskovine, naj jih dopošilja tudi država, seveda slovenske, kar se razumeva samo o sebi!“

Zdi se, da je glavarstvo „parkelj“ z dolgo šibo, občine pa plašljivi in poslušni otroci. Molijo hitro očenaš, kakor hitro slišijo škrahljanje po uradnem listu.

No, če bi bila samo ena tiskovina, bi ne bilo nič. Ali jih je na kupe, cela rajda! Leto za letom znatni troški! Povrh še hočejo imeti plačan uradni list iz našega žepa!

Jako praktično in koristno, a ne za nas davkoplačnike.

Čemu se pritoževati? Kot plačilo za trud, kot kihajoči zasmeh stoji v uradnem listu tiskano, da se mora to izvršiti v 8 dneh, če ne, pride kazenski sel v občinski urad izdelat zahtevane izpiske in imenike.

No, le nalagajte nam bremena, a tó vedite, ker nam ne daste ničesar za delo, trud in troške bode nekoč vsega preveč.

Prenešati bi se dalo še marsikaj državnih zadev na občine, a drugo vprašanje je, bodo li hotele občine biti še nadalje coklarjev tovarni osel.

Prva jugoslovanska umetniška izložba v Sofiji.

Koncem avgusta tega leta se odpre v bolgarski prestolnici prva jugoslovanska umetniška izložba zveze slikarjev „Lade“.

Zveza „Lada“ objema umetnike bolgarske, srbske, slovenske in hrvatske. Umetniki vseh štirih jugoslovanskih plemen srečali so se bili ob priliki kronacije kralja Petra prvika v Beogradu. Tedaj se je tudi tam priredila umetniška izložba, katere so se udeležili razni umetniki-slikarji iz slovanskega juga.

Misel duševnega zjedinenja vseh Jugoslovancov začenja se v poslednjem času po malem uresničevati: prvi so bili jugoslovanski umetniki, kateri so s podali bratski roke ter sklenili zvezo „Lado“. Ta ima za zdaj svoj sedež v Sofiji; predsednik jej je slavnoznani slikar prof. Vešin (rodom Slovaki).

Izložbe se udeležijo vsi bolgarski, hrvaški, slovenski in srbski umetniki. A povabljeni bodo tudi drugi slovanski slavni umetniki, kakor Rus Repin, Čeh Muha (živeč zdaj v Parizu) ter Pajo Jovanovič (živeč zdaj na Dunaju).

Slovenski umetniki se morajo čim prej doma organizovati, in želeti je, da pristopijo skupno zvezi „Lada“. Do zdaj so se držali nekako indiferentno, kar je obžalovati, kajti Slovenci so stali vedno v prvih vrstah, ko je trebalo z dejanjem pokazati ljubezen do slovanske sloge.

Trije odseki (bolgarski, hrvaški in srbski) bili so te dni po svojih delegatih zbrani v Sofiji in so izrazili željo, da vidijo kmalu tudi Slovence v svoji sredini. Indiferentizem enega plemena bi dal obilo gradiva onim, kateri neradi gledajo na to lepo bratsko zjednitico.

Centralni odbor se je obrnil s posebnim vabilom do nekaterih znanih slovenskih umetnikov; a potem javnosti apelira na vso slovensko inteligenco, naj pozdravi simpatično jugoslovansko umetniško zvezo, v kateri ne sme manjkati nobenega slovenskega umetnika!

Jugoslovanska umetniška izložba bode krasen venec, v katerem bodo

vpletene najlepše cvetke slovanskih umetniških talentov. Ta ima biti pa posebno dragocena še zaradi tega, ker predstavlja simbol kulturne in duševne edinosti Slovanov. A prvi praznik iste edinosti se proslavi ob podnožju Vitoše.

V ta namen se delajo že zdaj velike priprave. Vlada je obljubila znatno podporo, in sam knez prevzame pokroviteljstvo izložbe. Ta bo trajala dva meseca in privabi gotovo mnogo gostov iz raznih slovanskih pokrajin. Obnovljena in okrašena Sofija se pripravlja za dostojen sprejem.

Slovaki.

V „Času“ — glasilu češke napredne stranke — je objavil C. Balžanka popis „Čez Galicijo in Slovaško na Rusko“ iz katerega povzemamo sledeče zanimive in pončne podatke: Neglede na politično odločnost, je severno Slovaško gospodarsko dobro spojeno s sosednjimi deželami, o čemer priča železnica iz Bogumina v Košice. Čez Bogumin gre najkrajša zveza med Berolinom in Budimpešto brez posredovanja Dunaja, kar je tudi precej zanimivo. Kdor bi si predstavljal Slovaško kot demokratično po njegovih lačnih loncevezcih, in gorati deželi, bi se motil. Tu je delovala posebna kultura, tu je vplivala posebna vrsta ljudi. Živečih v primerno dobrih razmerah in zapovedujočih, vrsta deželnih plemičev, ki je bila dosti mnogoštevilna, da je vtisnila svoj značaj najširšim vrstam. Slovaškega narodnjaka si ne predstavljajte kot velikega demokrata! Ljubi svoje ljudstvo, ali težko se je ločiti od podedovanih navad, od podedovane etikete. Vseposlošno poljubavanje roke, tikanje seljakov, onikanje gospodov, odpor proti tretjemu stanu na železnici, galanterija napram damam, ponemčeno „kistihand“ pri gospicah in gospeh — isti vpliv kakor na Poljskem. — Mogoče, da je Ogrsko edina država na svetu, (izvzeti niti niti Francija niti Japonsko), kjer je edini činitelj velikost in slava naroda, nikakor ne sreča in blagor državljanov, kjer so verstvo in druge narodnosti le zaradi vladajoče narodnosti; kjer se žrtvujejo gospodarske koristi uresničenju madjarske državne ideje; kjer podlaga zakonov ni pravičnost, ampak spoštovanje do madjarske „narodnosti“. Mogoče je to poslednje napenjanje naroda v agoniji, naroda degeneriranega, umirajočega, ki se straši usode svojih predhodnikov, ki bi bil vesel, da je ostal vsaj spomin po njem, ki je postavil geslo: „V pripovedki živi narod“. Priznavamo stremljenje madjarskih narodnjakov, slutečih ta žalostni konec, priznavamo in častimo madjarski narod kakor vsakega drugega, ali raznarodujoča sredstva, ki se jih poslužujejo Madjari, so nenravna in naroda nevredna. Gorje uradniku, ki ne izpremeni imena Striževský v Szigeti! Gorje otroku, ki pozdravi slovaški! Marsikateriga slovaškega narodnjaka so vlačili po ječah zato, ker je Madjarom po pravici očital, da so Slovacom neprijazni. Največ se Madjari trudijo, da bi ohranili Slovaške brez inteligence, kajti je lahko gospodariti z narodom, ki nima izobraženih voditeljev. Kateri narod pa je pravzaprav kulturnejši? Pomadjarjena slovaščina ali poslovaščena madjarščina? Le čisto malo je vplivala madjarščina na slovaščino, ako pa odprete madjarski slovar, prav lahko razumete, če prišteva dovtipni etymolog dr. Czambell madjarščino slovanskim jezikom. — Na potovalca je napravilo posebno velik vpliv dejstvo, da se čita evangelskim Slovacom služba božja češki. Čeh Slovaka razume popolnoma, Slovak Čeha tudi. Slovaki čitajo radi, radi i češki, o čemur pričajo zlasti mnogoštevilni „šundroni“

dunajskih čeških firem. Zato pa treba pošiljati med Slovaške dobrih čeških knjig; seveda se bodo taiste razumele popolnoma še le takrat, ko doseže slovaško ljudstvo zadosti visoko stopinjo omike. Ali prav isto bi bilo i s slovaškimi boljšimi knjigami. Konča s klicem po združenju češkega naroda s slovaškim, in to združenje se mu zdi za Slovaške neobhodno potrebno, ako nočejo poginiti. Sami sebi ne zadoštujejo, ne bodejo nikoli popolen narod (dosti bridko očitano, samo če opravičeno). Pripojiti se morajo ali Čehom ali Madjarom; ako store prvo, ostanejo Slovaki, čeprav z dvema književnima jezikoma, s svojo lastno narodno literaturo in višjo literaturo češko. Tako se okrepijo Čehi, še več pa pridobijo na moči Slovaki.

Svetovno-politični pregled.

— **Pogodba za stran poddržavljenja severne železnice** je sklenjena in podpisana. Država bo do leta 1940. plačevala delničarjem za glavne proge na leto 30½ milijona kron, za lokalne proge na leto 1.600.000 kron.

— **Ogrski dogodki.** Koalicija je razposlala manifest na narod; v njem opravičuje svoje postopanje pri razpustu državnega zbora; vlada je razpustila državni zbor le zato, da uveljavi mednarodne pogodbe, katerih pa narodu ni treba priznati. Koalicija zato ni hotela prevzeti vlade, ker bi sicer morala priznati absolutne pravice kralju, kar pa bi nasprotovalo ustavi. Narod mora biti pripravljen, da mu bode vlada še bolj kršila njegove pravice ter ima vsled tega dolžnost, te pravice še krepkeje braniti. Sedanji boji so v obrambo ustave, katero braniti je dolžnost vsakega Ogra. — O izredni izdaji uradnega lista sta izšli dve ministrski naredbi z daljšim uvodom, v katerih se uveljavlja trgovinska pogodba z Italijo in Rusijo.

— **Konec spora s Srbijo?** Na Bolgarskem so zelo ozlovoljeni, ker je srbska vlada sprejela avstro-ogrke zahteve. „Novi vek“ piše: S tem, da se je Srbija brezpogojno podvrgla Avstro-Ogrski, je priznala, da je gospodarsko in politično popolnoma odvisna od Avstro-Ogrske in da ni več računati na njo pri kombinacijah za jugoslovansko solidarnost in za ohranitev samostojnosti balkanskemu polotoku. Postopanje Srbije v tem slučaju Bolgarija ne more odobravati. Bolgarska vlada je vsled tega kategorično odklonila prošnjo, naj pritrdi zahtevam Avstro-Ogrske. S sprejemom avstro-ogrskih zahtev je Srbija izgubljena za Slovanstvo in za samostalnost Balkana. Bolgarska vlada mora računati s tem dejstvom, ki v v srbski zgodovini ni prvo in ne zadnja svoje vrste.

— **Ruski ministrski svet** je sklenil reorganizacijo državnega sveta. Polovico članov naj voli državna дума, drugo polovico naj imenuje krona.

— **Francoska zbornica** je sprejela zakonski načrt, da se orožne vaje stalne armade znižajo od 28 na 15 dni, orožne vaje pri deželni brambi pa od 13 na 6 dni.

Slovenske novice.

Štajersko.

— „Celjsko godbeno društvo“. Ustanovni občni zbor „Celjskega god-

benega društva“ se vrši v soboto, dne 10. marca t. l. s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo pripravljalnega odbora in sprejemanje članov; 2. volitev predsednika; 3. volitev osmih odbornikov in štirih namestnikov; 4. volitev treh preglednikov; 5. slučajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer. Zborovanje se vrši v spodnjih prostorih „Narodnega doma“. K prav obilni udeležbi vabi

pripravljalni odbor.

— **„Sokolova“ maškarada.** Dopolnilno se omenjamo, da je gđc. Dora Bergmannova izročila blagajniku za „Sokolski dom“ na maškaradi nabrani znesek 60 K, za kar ji bodi lepa hvala. Nadalje omenjamo, da nam seveda nikakor ni bilo mogoče naštetih vseh lepih mask in ako smo kogarkoli pozabili, naj nam to ne šteje v zlo — pisali smo poročilo zjutraj vrnivši se s plesa! Danes naj še omenimo dvoje elegantnih starih Dunajčank, čilega „jurista“, Rusinjo itd.

— **Življenje rešil** je Anton Vidmajer, p. d. Pikl iz Ostrožnega, ko se je peljal pred dnevi mimo „grenadirja“ na Bregu. V bližini gostilne zasliši vpitje na pomoč. Ob Savinji vidi polno otrok. Drsalci so se na ledu. Pod 9 letno punico Kresnikovo iz Košnice se je led udrl in izginila je v vodi. Še o pravem času je prihitel Vidmajer in jo rešil.

— **Na Bregu** pri gostilni Pleterškega postavljajo vozniki svoje vozove, če napajajo, kar počez čez cesto. Pasanti se morajo v velikih krogih v blatu izogibati. Opozarjamo na to slavno okoliško občino!

— **Važno za lesotrzce.** Južna železnica je po posredovanju g. drž. posl. vit. Berkša uslišala prošnjo južnostajerskih lesotrzcev in je znižala tovarnino (Frachtsatz) za les v celih vagonih takole:

iz	v	
	Trst	Reko
	od 100 kgr.	
Rimskih toplic	87	91
trga Laško	90	94
Celja	94	99
Store	96	101
Št. Jurja ob juž. žel.	98	103
Grobelnega	99	104

Do sedaj se je plačalo iz Celja v Trst 102, v Reko 107 vin. Trgovci so zahtevali, da bi se cena znižala na 83 vin. za Trst in na 87 vin. za Reko. Torej je južna železnica le deloma ugodila želji lesotrzcem, ali vendar je to korak naprej. — Za les, ki pride iz Savinjske doline in se vozi kar skozi Celje (transito), je cena iz Celja v Trst 90 vin., v Reko 95 vin.; za ta les se je znižala cena za 12 vin. od 100 kg.

— **„Savinjski Sokol“** vabi še enkrat vse svoje člane k 25. izvanrednemu občenemu zboru, ki se vrši v nedeljo, dne 4. t. m. ob pol 3. uri popoldne v hotelu „Avstrija“ v Mozirju. Velike važnosti je zborovanje že samo na sebi, a še večje važnosti pa je — prva telovadba prostih in redovnih vaj. Pričnemo z resnim delom, da dosežemo svoj cilj. Bratje „Sokol“ — vsi v Mozirje! Vabimo pa najljubše tudi vse prijatelje slov. sokolstva, ki žele stopiti pod naš prapor, da nas obiščejo ter stopijo v naše čile vrste. Ta rdeči cvet Savinjske doline mora postati močen in silen ter roditi obilen, plemenit sad! Do svidenja! Na delo! Na zdar! Odbor.

— **Pogreba c. kr. deželnosodnega svetnika Maksa Vidica v Gornjem gradu** se je udeležil tudi „Savinjski Sokol“ korporativno z zastavo ter skazal pokojniku s tem zadnjo čast, ker je bil ta velik narodni prijatelj in dobrotnik ter je vedno čutil z nami. Lahka mu zemljica domača!

— **Nove občinske volitve v Šoštanju** se vrše dne 8. t. m.

— **Naše narodne prireditve.** Glas iz občinstva. Ako sedaj ob sklepu pusta in blizu sklepa gledališke sezone bilanciramo letošnje uspehe glede naših narodnih družabnih prireditev, moramo konstatirati, da je to leto precej zastalo za prejšnjimi. In to ne le glede na število prireditev, kakor tudi glede na obisk in zanimanje. Gledaliških predstav je bilo prav malo — ako primerjamo s prejšnjimi sezonami, no. pa upamo, da nas vrli režiser g. Salmič kmalu zopet iznenadi. In druge prireditve? Trgovskega venčka, kateri je vedno štel k najboljšim in najsijajnejšim prireditvam, letos ni bilo. Ravno tako se s tugo spominjamo na dva prekrasna dijaška venčka iz prejšnjih let, katerih sedaj ni več. Temu je pač krivi novi sistem na celjski gimnaziji, ki (a la Lanovec) mori v mladih dijakih vsak prostejši čnt. vsako družabno in samostojno gibanje. — Pa tudi čitalniškega venčka letos ni bilo, kajti ta se je opustil letos z ozirom na drugi ples, katerega so priredili celjski Slovenci akad. tehn. društvu „Triglav“ ob priliki njegove tridesetletnice, ki pa ni bil pristopen vsem narodnim krogom, da, pri katerem se je brez potrebe žalilo odlične narodne rodbine in posamezne narodnjake, ki so člani vseh celjskih narodnih društev, pred vsem pa čitalnice, katera je z ozirom na ta ples svojega opustila. Dejstvo, da je čitalnica priredila teden pozneje domačo veselico, na tem nič ne spremeni, dokaz temu je tudi pičlo število udeležencev. Tudi sokolska maskarada je vsekakor zaostajala za marsikatero iz prejšnjih let. — To je bilanca letošnje sezone.

— **Javno predavanje.** Društvo slov. odvetniških in notarskih uradnikov v Celju prirodi v postnem času, vsako sredo zvečer ob 8. uri javno poučno predavanje v mali čitalniški dvorani v „Narodnem domu“. Prvo predavanje se vrši prihodnjo sredo, dne 7. marca t. l. Govoril bode gosp. dr. Anton Božič o „pravicaх slovenskega jezika v uradih“. — Pristop k predavanju je neomejen, posebno bi se ga naj udeležili poleg uradnikov tudi trgovci, obrtniki in njihovi uslužbenci; tudi naše vrlo žensstvo, ki se zato zanima, je k predavanju vljudno vabljen. O predmetu predavanja za drugo uro poročamo prihodnjič.

— **Sv. Jurij ob juž. žel.** „Kat. bralno društvo“ se zahvaljuje slav. „Slov. Matici“ v Ljubljani za književni dar. Prejela je 24 zvezkov „Kat. bral. društvo“ daruje „Dijaški kuhinji“ v Celju 5 K. — G. Ivan Žiher, poslovodja tukaj, daruje družbi sv. Cirila in Metoda 2 K.

— **Bralno društvo v Št. Ilju pri Velenju** priredi na velikonočni ponedeljek popoldne veliko veselico in opozarja vsa sosedna društva, da se blagovolijo ozirati na ta dan.

— **Mladeniški shod v Velenju** se vrši na spomlad. Sestavi se tekom tega meseca pripravljalni odbor.

— **Družmirje pri Šoštanj.** V nedeljo, dne 25. t. m. se je zbralo večje število uglednih posestnikov in mladeničev iz raznih sosesk šoštanjske okolice in nekaj Šoštanjčanov, da položijo temelj bralnemu društvu za šoštanjsko okolico. Pri zborovanju so bili tudi navzoči zastopniki bralnih društev iz Škal in Velenja. Po pozdravu sklicatelja je predaval tajnik velenjskega bralnega društva „O pomenu izobrazbe in o bralnih društvih“. V skoro eno uro trajajočem govoru je orisal zgodovinski razvoj izobraževalnih društev na Slovenskem, kazal je na vpliv posameznih dob na razvoj slovenskih razmer ter podal sliko bralnega društva, katero vstreza sedanjim

razmeram. Nadalje je poudarjal važnost izobrazbe in pozival navzoče, da delajo neustrašeno na to, da kmalu začne delovati bralno društvo za šoštanjsko okolico. Omenil je, da je potrebno, da se vsa bralna in izobraževalna društva še tesneje združijo ko do sedaj in vzlasti se naj organizira predavateljstvo, naj se zlasti mlajša inteligenca v večji meri udeležuje izobraževalnega dela v bralnih društvih na Spodnjem Štajerskem, potem bodo vsa društva se razvijala in napredovala. Na to govori g. kaplan Rabuza iz Škal v smislu predavatelja in predlaga pravila, katera se sprejmejo. Navzoči volijo pripravljalni odbor, kateri bode sprejeta pravila tekom tedna vladi priddložil v potrjenje.

— **Šoštanj.** Kako privlačno silo ima „Šaleška čitalnica“, osobito prireditve sedanjega delavnega odbora, nam je pokazala veselica z maskarado na predpustno nedeljo. Udeležba je bila naravnost ogromna. V velikem številu so bili zastopani Savinjeci iz Žalca, Št. Petra in Mozirja; posebno častna pa je bila udeležba iz vseh krajev Šaleške doline. Igral se je igra „I. II. in III. poglavje“ in na to se je vršila maskarada. Okoli 50 mask smo opazili, posebno originalne skupine godcev, planincev in Turkov. Med posameznimi maskami so najbolj dopadle narodne noše; poleg brhke Slovenke iz naših krajev so se sukale ljubke Kranjice. Neumorno je nabirala za šaleškega „Sokola“ dražestna „Sokolica“, kateri gre za to velika zahvala. Posebno pozornost je vzbujalo veliko število mask iz Škal, izmed katerih je zelo ugajala neutrudna žanjica.

— **Občni zbor kmetijske zadruge za Šaleško dolino** s sedežem v Skalah se vrši dne 4. t. m. v Skalah ob 3. uri popoldne v župnišču z gospodarskimi predavanji.

— **Konec pretepača.** V nedeljo je neki Golob od Sv. Antona na Pohorju v Marenbergu na Štajerskem v neki gostilni hotel na vsak način provzročiti pretep. Ko je gostilničar Goloba in par drugih bojaželjnih fanfov postavil pred vrata, vnel se je pretep, v katerem je dobil Golob tako globoke in nevarne rane, da je takoj umrl. Golob je bil že 15 krat kaznovan zaradi pretepa in je naposled iztaknil, kar je toliko časa iskal.

— **Odkritosrečno priznanje.** Na predavanju sekcije nemškega planinskega društva na Dunaju dne 14. februarja je Ivan Barth odkritosrečno po udaril, da na svojem turistovskem potovanju po Savinskih planinah ni nikjer trpel škode „na glavi in udih“, vključ tem, da je s svojim tovarišem povsod nemški govoril. Povsod so ju sprejeli gostoljubno, slovenski dolinci so bili uljudni, oskrbniki koč postrežljivi. Tudi navzoča dr. Heyek in dvorni svetnik pl. Gutenberg sta povsem potrdila slovensko gostoljubnost, vljudnost in postrežljivost. — Mislimo, da je s tem dovolj označena trditev nemških listov, ki bi nas radi pokazali Svetu kot divjake in razbojnike, s katerimi se ne da drugače občeovati kot s tamokresom v roki.

— **Shod slovenskoštajerskih zaupnikov** je bil 1. t. m. v Mariboru. Nad vse pričakovanje v velikem številu zbrani veljaki so dognali po trurnem razgovoru o volilni presnovi, da Slovenci ne moremo biti zadovoljni z razdelitvijo volilnih okrajev in številom poslancev, kakor to predlaga vladni načrt zakona. Zahtevati moramo prenapravo spodnještajerskih volilnih okrajev tako, da bomo imeli vsaj osem poslancev slovenskih, koroški Slovenci pa vsaj dva. Tudi je de-

lati na prenapredbo mestnega volilnega okraja celjskega, ki je pravi spak pred občno in splošno volilno pravico, ki ubija skoro 9000 Slovencev na korist 20.000 Nemcev in prideluje celjskemu mestu celo brezpomembne pohorske vasi, kakor Sobota, Gortina, Zgornja Vižinga. Sicer pa se prepušča slovenskoštajerskim poslancem prosta roka in se jim izrekuje zahvala za dosedanje delovanje v tej stvari. Navzoča sta bila gg. državna poslanca vitez Berks in Robič ter deželni poslanci gg. dr. Hrašovec, Vošnjak, Kočevar in Roškar. G. državni poslanec dr. Ploj vsled boleznih ni mogel priti na shod. Govorili so obširno o stvari gg. poslanca Robič, dr. Hrašovec, potem gg. dr. Rosina, dr. Korošec, dr. Mayer, dr. Grossmann, dr. Sernec, dr. Pipuš i. dr.

— **V Čadramu je umrl** Jurij Leskovar, ki je bil skozi 18 let predstojnik občine Oskoško.

— **Sv. Anton v Slov. goricah.** Veteransko društvo je odstopilo pri svoji veselici s srečolovom, ki se je prav dobro obiskana vršila dne 18. m. m., dva lepa dobitka, katera sta se dražbala v prid družbi sv. Cirila in Metoda ter se je nabralo 23 K 92 vin. Veteranskemu društvu vsa čast, želimo le, da hodi vedno po tej in še boljši poti z geslom: v prid slovenskega naroda! Tako še bomo kdaj ponosni na naše „Veteransko društvo“. Znesek se je poslal vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda.

— **„Murski Sokol“ v Ljutomeru** naznanja na dan 4. marca t. l. ob 3. uri popoldne mesečno vajo — redovne in proste vaje — v telovadnici. — Obenem se vrše važni pogovori o delovanju društva in predavanju. — Ob 11. uri odborova seja. — Vseh članov dolžnost je, da se vaje gotovo in točno udeležijo.

— **Središče.** Beležili smo že neshetokrat dejstvo, da nam narodno sovražni tuji kapital zaudaja na vseh koncih in krajih. Z radostjo torej konstatujemo vsak napredek domače podjetnosti. — Tako je v Središču gospod Jakob Zdravec v zadnjem času svoj umetni mlin na paro in vodo v avtomatičnem najmodernejšem smislu tako rekonstruiral, da je smatrati njegovo podjetje na višku tehnične dovršenosti. Ker je podjetnik g. J. Zdravec znan kot vrl narodnjak, priporočamo gorko njegovo podjetje slovenskemu občinstvu.

— **Sv. Duh na Ostrem vrhu.** Tukaj je umrl oče sedanjega nač. kr. šol. sveta, podnač. pos. in posestnika kamnoloma za mlinske kamne, Ivana Kapuna p. d. Moser. Ker je tudi umrl bil nekdanj nač. kr. š. sveta, spremljali so ga učenci k večnemu počitku, na kar je sin vsem učencem postregel z malim kosilom. — Mož je sicer v boljšimi ljudmi najraje govoril nemški, a to ne toliko iz prepričanja, kakor iz posnemanja, ker je prejšnja tukajšnja inteligenca z ljudmi izključno le nemški občevala. — V zadnjem času smo imeli tukaj izvanredno mnogo mrličev in to v času, ko imajo ljudje s spravljanjem mrliča velike težkoče, ker je snega čez 1 in pol metra, na marsikaterih krajih čez 3 metre. — Dne 23. febr. se je tukajšnji fant p. d. Medel napil žganja in šele 27. febr. so ga našli v snegu mrtvega.

— **Gradišče (Schlossberg).** Občina Gradišče je v kr. šol. svet Sv. Duh na Ostrem vrhu izvolila tri strogo nemško misleče moze. Agitacija je bila velikanska in skoraj gotovo je, da je bil „Schulverein“ udeležen. Šola pri Sv. Duhu se mora razširiti v trirazrednico in ta volitev je pokazala, da hočejo z vso silo vpeljati nemški jezik. Torej pozor! Proti izvolitvi se je vložila pritožba, ali —!

— **Sv. Ilj v Slov. goricah.** Naši „Nemci“ že gojijo dalj časa željo, dobiti naše vrle slovenske kmete v svoje mreže. Poskušali so to doseči na razne načine: s sladkimi besedami in grožnjami. A naš kmet stoji trdno, ne da se zvabiti kar tako v nemčurski briog. Ljubeznivi prijatelji so torej stuhtali in mislili, da bi z ustanovitvijo kmetijske podružnice še morda najbolje izpadel nameravani načrt. A ne boš Mihel! Že na nedeljo 18. svečana se je sklicalo ustanovno zborovanje — v „kobačo“. Našinci so prišli, a čudno — udje osnovalnega odbora so oboleli. Na pustni torek 27. svečana se je pa vršil ustanovni shod v gostilni gospe Repnik v Cirknici. Došlo je okrog 150 kmetov iz Št. Ilja in okolice. Zborovanje otvori načelnik osnovalnega odbora g. Repnik in odda besedo generalnemu tajniku g. Juvanu, ki razpravlja o veliki važnosti kmetijske družbe in o pomenu in potrebi organizacije kmetskega stanu.

— Določil se je delokrog filijalke, ki bode obsegal okrog 20 občin. Pristopilo je 140 posestnikov, ki so z večine našinci. V odbor so se volili: gg. R. Repnik, načelnik, K. Swaty, nač. namestnik, J. Bauman, blagajnik in Franjo Thaler, tajnik. V odbor so torej prišli pošten, treznomisleči možje. Nemčurski zagrizenci a-la Reininger, Flucher so pošteno padli „skoz“. — Govorili so še na shodu g. Stiegler iz Gradca ter zloglasni kričar Francelj Girstmayr, ki je učeno modroval, „da le narodni preprič je kriv, da slovenjegoriški kmet lakoto trpi“. To vam je res pravi novoveški Salomon. — Čeravno se je zborovanje sicer lepo izvršilo, vendar je bilo za nas Slovence sramotno, da se je razpravljalo vse le v blaženem nemščini. Slovenski kmetje, ne dajte v prihodnje kakemu nemčurju na ljubo tako teptati pravice svojega jezika!

— **Učenost uradnikov c. kr. okr. sodnije ptujske.** Kako dobro vedo ti uradniki za kraje svojega okraja, kaže nemški naslov pisma, ki bi ga naj dobila gospa M. S., veleposestnica na Smolniku, pošta: Ruše. Dotični „učencjak“ je zapisal: Fr. M. S. in Smolnik bei Rastdorf (nam. Maria-Rast) Post: Pettau. Ruše so tedaj v ptujskem okraju! Slovenski pa se glasi: G. M. S. na Smolniku pri Rošnji (nam. Ruše). Zdaj pa vprašamo, so li taki uradniki sposobni za tako važen urad, kakor je sodnija in ali ni čudež, da še pride tako pismo lastniku v roke. Dotični uradnik je gotovo Nemec, ki je tako dobro poučen o krajih svojega okraja.

— **Iz Kozjega.** Dne 11. m. m. je bilo v Sv. Petru pod Sv. Gorami zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda za kozjanski okraj. Poročilo tajnika in blagajnika je izkazalo za pretečeno leto jako ugodne vspehe. — Predsednik dr. Kunej predlaga, naj bi se za leto 1906 sedež odbora premestil v Kozje, kar se je splošno odobrilo. — Predvolitvijo novega odbora je g. dr. Jankovič v kratkih in stvarnih besedah razložil pomen družbe sv. Cirila in Metoda, posebnost za nas štajerske Slovence. Za leto 1906 se je izvolil sledeči odbor s sedežem v Kozjem: Predsednik: g. dr. Jankovič, zdravnik v Kozjem; podpredsednik: g. dr. Kunej, zdravnik v Sv. Petru pod Sv. Gorami; tajnik: g. Košenina, notarski kandidat v Kozjem; tajnika namestnik: g. Ogradi, kaplan v Sv. Petru pod Sv. Gorami; blagajnik: g. Golob, notarski kandidat v Kozjem; blagajnika nam. g. Gostinčar, učitelj v Sv. Petru pod Sv. Gorami.

— **Trboveljske novice.** V soboto, dne 24. svečana t. l. je umrl v Marjinem Celju na gor. Štajerskem naš trboveljski rojak č. g. pater Rih. Selevšek. Bil je superior benediktinske opatije v Št. Lambertu in dekan

marijačeljski, odlikovan s papeževim zlato kolajno „Bene merenti“ in knezsko-škof. dnih. svetovalec. Star je bil 60 let in je rad prišel vsako leto med svoje rojake in sorodnike v Trbovlje, kjer se je lahko pogovoril zopet v svojem materinem jeziku, katerega je ljubil nad vse. Lahka mu tuja zemlja!

— **Ustanovni odbor bralnega društva v Trbovljah** je imel svojo prvo sejo v soboto 24. svečana t. l. pri Plavšaku. Sestavila so se pravila, litera so se predložila c. kr. namestniku v Gradec v potrjenje. Ime društva bode: „Kmetško bralno društvo v Trbovlje in okolico“. Kakor hitro bodo pravila potrjena, sklical se bode občni zbor v svrhu ustanovitve društva. Želimo najboljšega uspeha narodni zavednosti in naobrazbi.

— **Trbovlje - Vode.** Cenjeni gospod! Zadnjič smo vam obljubili, da bomo imenovali vse one nezavedne, ki sicer pravijo, da so Slovenci, in kateri bi se udeležili predpustne veselice heil-društva „Sängerbund“. Danes pa moramo s ponosom konstatirati, da, kar je boljših trboveljskih Slovencev, se res ni nihče dal speljati na leđ sladkim obljubam tega! užitka!? polnega večera. Pač so se nekateri gospodje, ki niso ne krop ne voda nora za njih imena škoda prostora) razirali, da se ne dajo po časopisih storizirati in so se kljubovalno vdeležili te veselice, tega pa ne pomislijo, kakšne zapreke so delali ravno gospodje „Sängerbundlerji“ veselici gas. društva, katera se je priredila po domišljiji teh fanatikov v nemški restavraciji in to se mora premisliti, da bi bili res kmalu preprečili tako lepo slovensko slavnost z njihovimi groznimi pritožbami na Dunaju s tem, da bi gasilno društvo ne dobilo salona. Zato bodi naša parola ob takih slučajih „klin s klinom“, pa brez pardona!

— **Brezice.** Znani organ javnosti Karol Čaloun, tajnik in stražar v Brezicah, ki je bil dne 17. in 18. svečana radi telesne poškodbe dveh oseb in radi zaljenja časti dveh uradnih oseb pri sodnji v Brezicah obsojen na 10 K globe ali na 10 dni ričeta, je pri tej razpravi razžalil zagovornika osebnih tožiteljev gospoda dr. Benkoviča in sodnija mu je pripoznala za ta čin dne 27. svečana 20 K globe. Sedaj bo „Dutzbruder“ nemškutarskih juristov menda tih.

Prilagamo še k današnji številki „Domovine“ po 1 iztis 3. številke

„SLOVENSKIH PRAVIC“.

Kdor je spoznal, kaj hočemo, in kdor odobrava naš brezobzirni boj za pravice slovenskega jezika, naš boj proti nadvladi nemškutarstva na slovenski zemlji, naš boj za pravice in svobodo slovenskega kmeta in slovenskega naroda sploh, naj dela na to, da se list razširi, naj nam pridobiva naročnikov.

Primorsko.

— **Umrli** je v Trstu podpredsednik tržaške trgovske zbornice in drž. poslanec Cezar pl. Combi.

— **Z nožem v glavo.** Po kratkem prepiru je v Trstu neki Petrič sunil svojega „prijatelja“ Karla Križmana z nožem v glavo, da so ga morali prepeljati v bolnico. Storilec je ušel.

— **Dve leti z rano v vratu** je hodil okoli 44 letni Jos. Ciglič iz Št. Ferjana. Pred dvema letoma namreč ga je nekdo ranil z botiljko v vrat; kos stekla je ostal v mesu in rana je

bila odprta, ali Ciglič se za to ni brigal. Ker pa je seveda vedno trpel, se je končno le naveličal in šel v Gorico v bolnišnico, kjer ga sedaj zdravijo.

Slovanski jug.

— **V vasi Stublina** na Sibiškem so bili otroci dveh sosedov-bratov Stančičev sam doma. Zanesli so na ognjišče slame. Vnela se je streha, hiša — in 7 otrok je našlo smrt v plamenih.

— **Slovanska zabava v Belgradu.** V četrtek je bila v Belgradu velika slovanska zabava, ki jo je priredil „Ruski kružok“ v korist ustanovitve slovanske čitalnice v Belgradu. Zabava je bila kostumirana. Na njej je bilo videti vse slovanske noše, tudi slovensko narodno. Zabave se je udeležil tudi kralj Peter s preslonaslednikom in kneginjo Jeleno.

— **Oboroževanje Črne gore.** Milanski „Corriere della Sera“ je priobčil razgovor prof. Antona Baldacci-ja tičeči se vprašanja, da je Črna gora dobila iz Italije več topov. Prva je v minoli jeseni kupila od neke privatne tvrdke osem baterij starih topov italijanske artilerije, ki so bili po predpisu stavljeni izven rabe. Topi so namenjeni za oboroževanje nekaterih utrdb ter služijo edino le v obrambne svrhe. Izključen je torej vsak sovražni namen Črnogore ali Italije nasproti Avstro-Ogrski.

— **Cirilica v Bosni.** Bosanska vlada je izdala naredbo, v kateri se cirilici priznava isto mesto tudi v uradnem dopisovanju, kakor latinici.

Svetovne vesti.

— **Nova katastrofa na otoku Martinique?** Ognjenik Mont Pelé na Martiniku je začel zopet bruhati. Žareče kamenje je ubilo pet oseb. V Fort de France je potres zrušil pet hiš. Prebivalci beže iz mesta na deželo. Tudi na otoku St. Vincent so tako hudi potresi, kakršnih že ni bilo štiri leta.

— **Ameriški stomilijonski milijonar Vanderbilt** je v Ponteterri v Italiji povozil z avtomobilom nekega petletnega otroka. Takoj je množica obkolila avtomobil ter ga hotela naskočiti. Vanderbilt je potegnil revolver. To je množico še bolj razkačilo ter mu je iztrgala revolver. Nekateri so ga začeli obdelovati s pestmi, da je moral z ženo zbežati v neko trgovino, ki jo je hotela množica naskočiti, kar je preprečila šele policija.

— **Japonska književnost.** Iz statistike o japonski književnosti je razvidno, da izdajo Japonci okoli 25 tisoč zvezkov na leto. Prilčno dvakrat toliko kakor Angleži in Francozi. V tem številu je 5000 pravnških del, 1300 verskih in gotovo toliko zvezdoslovnih. Japonci imajo sedaj do 800 časopisov, katerih število rase dan na dan. Za Japonci pridejo Nemci, a Rusi in Francozi zavzamejo šele šesto mesto.

— **Ladja ponesrečila.** Dne 24. februarja je vihar gнал iz luke Novi grad z Dalmacije na odprto morje neko ladjo, v kateri so bile dve ali tri osebe. Sodi se, da so se iste z ladjo vred potopile.

— **Pač peklenska hči.** V bližini Londona, poglavitnega mesta Anglije, poslala je bolna mati svojo 12letno hčerko v lekarnico po zdravilo. Malopridno dekle pa kupi namesto zdravila strupa, nese ga materi in ji ga podeli, da bi mater prej spravila.

— **Pokojni danski kralj Kristijan XI.** je zapustil 77 živih potomcev, in sicer 6 otrok, 31 unukov in 40 praunukov.

— **Vstaja črncev** v nemški južno-zapadni Afriki še vedno ni končana v kljub uspehom, ki so si jih priborili nemški vojaki. Zanimiv je izkaz, ki ga je izdala nemška vlada glede ujetnikov. Okroglo 13.000 Hotentotov in Hererov je ujetih, izmed teh je 2500 mož, 11.000 pa — žensk in otrok. Ko bi kakšna druga kolonijalna vlast imela 11.000 žena in otrok za ujetnike, — to bi bilo šuma in hruma v deželi „mislecev in pesnikov“, in „človekoljubnih“ interpelacij ter lepih govorov bi se slišalo nebroj v državni zbornici v „rajhu“. Pa seveda —

— **Časopisje v Carigradu.** V glavnem mestu Turškega izhajajo časopisi v 12 jezikih: v turškem, arabskem, grškem, perzijskem, armenskem, angleškem, italijanskem in nemškem jeziku. Najbolj so razširjeni seveda turški in arabski.

— **Potujoča pojedina.** Američanke so si izmislile novo zabavo, ki jim dela veliko veselje. Prirejajo namreč potujoče obede na ta način, da se priredi potujoča pojedina, a vsaka jed se je v drugi hiši. Pri prvi tovarišici jedo juho, potem se odpeljejo v kočijah v drugo, kjer použijejo meso, v tretji pečenko, v četrti pecivo itd., a v zadnji popijejo črno kavo. Na ta način traja obed po šest ur.

— **Stroj za pečenje pisem.** Norveški mehanik Krag je iznašel poseben stroj za pečenje pisem. Stroj gonil elektrika ter prepečati v minuti 1800, tedaj v eni uri nad 108.000 pisem.

— **V Berlinu** so štrajkali te dni izvoščeki radi nekih baje prestrogih policijskih odredb.

— **Kadilecve noče poljubljati** 600 deklic v Bristolu na Angleškem, Sklenile so, da nočejo nobene zveze z moškimi, ki so udani kajenju. Ker pa se mladeniči tudi boje za naklonjenost deklet, jih je že mnogo sklenilo, da ne bodo več kadili. Tako se je v mestu, kjer se izdela največ svačlic, začel boj proti — tabaku.

— **V vseučiliščnih knjižnicah** vse Evrope je po računih ameriškega lista „Commision of education“ okoli 20 milijonov knjig. Na prvem mestu je Nemčija; v nemških vseučiliščnih knjižnicah se nahaja okoli 5.850.000 knjig. Na drugem mestu je Italija s 3 milijoni zvezki, potem Angleška, Avstro-Ogrska in Rusija, vsaka z nad 2 milijona knjig, potem pridejo Švedska, Norveška in Španija. Čudno je, da se v francoskih vseučiliščnih knjižnicah nahaja le okoli 600.000 knjig. Največje knjižnice so v Strassburgu in v Lipskem; prva knjižnica ima 704.000 in druga pa okoli 500.000 zvezkov.

— **Kaj stane vojna?** Iz Algecirasa, kjer se sedaj vrši maročanska konferenca, prihajajo semtertja poročila, da se politično nebo temni, in da utegne radi Maroke v kratkem priti do vojne. Od druge strani se take vesti zopet najodločneje dementujejo. Vsem je še znano, koliko žrtev na človeškem življenju in koliko žrtev na denarju, da je stala zadnja rusko-japonska vojna. Naj navedemo tu nekoliko statističnih podatkov, koliko da je stala l. 1870/71 nemško-francoska vojna. Glasom poročila, ki je bil predložen francoski narodni zbornici, je omenjena vojna stala Francijo 9288 milijonov frankov. Da bomo to število prav cenili, treba pomisliti, da je francoski državni budget za leto 1869, torej eno leto pred vojno, znašal le 1763 milijonov frankov. V številki 9288 milijonov ni pa všteta vrednost zemljišča Alzacije in Lotaringije, obeh provincij, ki jih je morala Francija odstopiti Nemčiji in ki jih cenijo na 4333 milijonov frankov. Vojni stroški na nemški strani so bili manjši Nemčija, ni sicer o tem nikdar objavila

točnih podatkov; bivši nemški kancelar Bismark je označil stroške severo-nemške zveze na 560 milijonov tolarjev. V primeri z drugimi vojnami je nemško-francoska vojna še malo stala. Vojna Brazilije proti Paragvaju je stala okoli 3000 milijonov kron. Amerikanska državljanska vojna 1863—1865 je stala ameriške združene države okoli osem milijard kron. Vojne proti francoskemu cesarju Napoleonu I. so stale Angležko 12, krimska vojna pa 4 milijarde kron.

— **Čudna statistika.** Na podlagi famoznega občevalnega jezika „dokazuje“ uradna statistika, da Nemci dajejo državi na leto 77.000 vojakov in rezervistov, to je 43,6 odstotkov vsega moštva, dočim na vse druge narodnosti bi pripadlo samo 35,8 odstotkov, od te številke bi pa zopet prišlo na Čehe samo 7,43 odstotkov, na Slovence 3,3 odstotke in na Poljake 2,5 odstotka. Pri vojaki se šteje namreč tako-le: Če vojak reče, da zna češko (slovensko, poljsko) in tudi nemško, takoj ga vpišejo med Nemce. Naravnost smešna pa je statistika častnikov. Od 15.332 častnikov v Cislajtantji baje je 14.581, torej 95 odstotkov Nemcev in samo 361 častnikov Čehov, 241 Poljakov.

Gospodarstvo.

Novi vinski zakon.

Vinogradnik nam piše: K točki 10. načrta novega vinskega zakona se predlaga, da bi se dovolilo jemati sladkor k narejanju petijota, zakaj v neugodnih letih za vino ostane grozdje kislo; iz tropin takega grozda se še petijot niti delati ne bi dal, ker bi ostanek mošta v tropinah in dišave v teh le slabo pokipeli. Čim več sladkorja se pridene, toliko bolje se dado tropine v ta namen uporabiti. Pač pa naj bi bil vsakdo, ki hoče petijot delati, obvezan to pristojnemu županstvu naznaniti, in sicer pred delom in po delu, da bi župan vedel natančno, koliko petijota je kdo v njegovi občini pripravil. Da se petijot ne bi smel v prodajo razglaševati, kakor govori § 5 načrta za novi vinski zakon, se naj samoobsebi umeje.

K § 3. Dovoljeno bi naj bilo moštu pridevati navaden sladkor, če misli vinogradnik tako vino pozneje za svojo rabo imeti. A tudi to bi moral dotičnik županstvu javiti, katero naj bi take stvari prav natančno v evidenci imelo.

Vinski trgovci bi se lahko v vsakem slučaju obrnili do županstva, da jim naznani tega ali onega vinogradnika, če je prideval sladkor k vinu; potem se bodo vedeli ravnati.

V novi zakon bi se naj sprejela določba, da bo vinogradnik, ki je vinu kakih snovij pridjal in je prodajal in tudi krmar, ki bo tako vino točil, prav ostro kaznovan, potem se bodo le naravna vina točila. Državni oblasti pa bo treba po strokovnjakih prav strogo vina poskušati, ne samo v mestu in trgu, ampak tudi po deželi, kar se dosihdob še ni vršilo ali pa le redko.

Društveno gibanje.

— **„Bralno in pevsko društvo Maribor“** priredi v nedeljo, dne 4. t. m. v veliki dvorani „Narodnega doma“ igro „Županova Micika“ v proslavo jubileja prvega slovenskega dramatika Antona Linhart. Začetek ob 8. uri zvečer.

— **Akad. tehn. društvo „Triglav“** v Gradcu priredi „Stritarjev večer“ v proslavo 70letnice svojega častnega člana Jos. Stritarja v soboto 3. sušca 1906 v dvorani (l. nadstropje) restavracije „Neu-Graz“ (Liebl) ob 8. uri zv. Vzpored: Petje, deklamacija, petje in godba.

— Akad. teh. društvo „Tabor“ v Graden ima v soboto, dne 3. t. m. v društvenih prostorih ob 7. uri zvečer svoj VI. redni občni zbor z običajnim vzporedom. Slovanski gostje dobrodošli!

— Akadem. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Graden priredi v ponedeljek, dne 5. sušca ob 8. uri zv. v hotelu „Schimmel“ svoj XIX. redni občni zbor s sledečim vzporedom: 1. čitanje zapisnika, 2. poročilo odborovo, 3. glavni poročili tajnika in blagajnika, 4. poročilo revizorjev, 5. poročilo veselečnega odseka, 6. volitev novega odbora, 7. slučajnosti.

— Zabavno, izobraževalno in podporno društvo „Zvezda“ na Dunaju priredi dne 4. sušca 1906 v dvorani „Zum Senator“ 1. Reichsratsstrasse 19, zabavni večer s petjem in tamburanjem. Začetek ob 7. uri zvečer.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolače v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom **Ivan Hoff** in z levjo varstveno znamko.

Zavoji po ¼ kg 90 vinarjev Dobiva se povsod.

Stare celoletne letnike „Domovine“
od leta 1891 do leta 1899 kupi uredništvo „Domovine“.

Nagla razprodaja.
100 komadov samo 1.80 glid.

1 krasna pozlačena 36 ur tekoča precizijska ura z verižico, natančno iduća, za kar se 3 leta jamči. 1 garnitura obstoječa iz: ovratnika, 1 para zapetnic in 1 para uhanov iz orientalskih bisserov (novih). 1 moderna svilena moška kravata. 1 moški prstan z imit. zlatnim kamnom. 1 ustnik za smodke. 1 elegantna damska broža (novost) 1 lepo žepno toalet. ogledalce. 1 denarnica iz usnja. 1 žepni nož s pripravo. 1 par manjših gumbov. 3 naprsni gumbi, vse double-zlato s patentiranim zaklepom. 1 srečan album za podobe s 36 podobami, najlepšimi na svetu. 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in poleg dobi še vsak, kdor naroči, 1 karton s 36 peresi iz jekla zastoj. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja vredna, samo 1.80 glid. — Poslje se po povzetju. (159)

Windisch-eva avstr. šlezka razpošiljalna tovarna
P. p. Krakov, št. 16 — A. 24.
Za nenačajoče se vrne denar.

Vizitnice

priporoča
Zvezna tiskarna v Celju.

Blagajnice

varne pred ognjem in vlomom
prodaja v vseh velikostih
najboljše izdelane firma, ki
obstoji že nad 30 let

S. BERGER
DUNAJ I., Wipplingerstrasse 29.

Vzorci so v rabi in se lahko ogledajo v „Zvezi slov. posojilnic“ v Celju in pri mnogih drugih posojilnicah in hranilnicah v vseh slovenskih pokrajinah. 104-48

Anton Kolenc, trgovec
v Celju, „Narodni dom“
naznanja, da je otvoril
v lastni hiši
Graška cesta 22 popolnoma novo urejeno
trgovino s špecerijskim blagom in deželnimi pridelki
trgovina v Narodnem domu pa ostane kakor do sedaj. Potrudil se hoče dobro in pošteno postreči z vedno svežim in dobrim blagom ter prosim slavno občinstvo za mnogobrojni obisk.
(120) 46-3

Kupujte narodni kolek!

Jamajka-Rum
znamka „Santa Elena“
izvrstna kvaliteta, se dobi v drogerijskih in špecerijskih trgovinah.
17 b 10-9

(139) 3-2

Drevesa

najboljših spodnještajerskih vrst jablan in hrusek, češpljev in sliv, črešenj in višenj, visoko- in poldebelnata ter prtična priporoča za letošnjo pomlad

PETER KORMAN, drevesnica v Činžatu
pošta Faal ob koroški železnici.

Glavni ceniki na zahtevanje zastoj in franko.

Mrtvo perutnino, surovo maslo
kupi v večjih količinah
A. SCHANIL, Dunaj XVII.
Hauptstr. 67. Pošt. hr. konto 885.365.
(73) 20-18

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje
vsakovrstnih pušk
za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila ter jih točno in dobro izvršuje. — Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Slovenske ali nemške cenike na zahtevanje (9) zastoj in poštne prosto. 50-40

Posojilnica na Vranskem

registrovana zadruga
z neomejeno zavezo

ima rezervnega fonda nad 60.000 kron.
Hranilne vloge obrestuje po 4¼% in plačuje
rentni davek posojilnica sama.

Posojila daje na osebni kredit po 5¼% pri večjih, s pupilarno varnostjo vknjiženih posojilih pa tudi po 5%.

NAČELSTVO.
(158) 3-1

Vinograd

v Malih Dolah je naprodaj.
Nahaja se v lepi legi, je novo zasajen in dobro ohranjen. Zraven spada lep gozd. Natančneje se izve pri
J. BOVHA-tu, sollicitatorju v Celju.
(151) 3-2

Najboljša klaja

za svinje je radič ali svinjska salata.
Seme od taiste prodaja in razpošilja po pošti od pol kilograma naprej
KAROL CIMPERSEK, trgovina z mešanim blagom
(141) Laški trg (Štajersko). 3-2

Cunard Line.

Najboljša in najcenejša, zelo pripravna vožnja
v Ameriko!
Trst-New-York
parniki z dvema vijaki in brezžičnim brezjavom opremljeni, 10.000 ton naseči. — Pojasnila in vozni listi se dobijo pri zastopniku

ANDREJ ODLASEK, Ljubljana
Slomškove ulice št. 25.
Bližnji odhodi parnikov iz Trsta: SLAVONIA, ponedeljek 5. marca 1906. — PANNONIA, ponedeljek 12. marca 1906. — CORPANTIA, nedelje 25. (1) marca 1906. 22

Cene primerno nizke. Delo solidno in se v teku tedna izgotovi. Lišpa ni treba odstraniti. Za vse v snaženje izročene stvari se jamči.

H. VOLK

Šostanj, Štajersko.
Kemična pralnica
urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snaženje vsakovrstnih oblek itd.

Zbiralnica v Celju pri gospodu
Josipu Hočevanju
krojaski modni salon, Kolo-dvorska ulica.
(64) 67-19

Priloge za valjanje perila (valjarje), - - - pralne stroje, stroje za izžemanje, omare za led najboljše konstrukcije daje

tvrdka
S. Berger
Dunaj I.
Wipplingerstrasse 29.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto
(7/a) 104-48

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami

prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ul. št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa kamenčki tablice peresniki gobice radirke črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtane, z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl, ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice

po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za okrajne kraje, šolske svete, učiteljske, župnijske urade, okrajne zastope, učitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnatere vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah. +++++

Stambilje pečatniki, vnete, (Siegelmaschinen) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in svetilne od najpreprosteje do najfinejše izpeljave. +++++

Molitveniki za birno, vez v raznih barvah.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Pisni papir v kasetah in mapah. +---

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago. +-----

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznava dobro blago. • Solidna in točna postrežba.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. pro-**
sinca 1905 pri zemljiških posojilih od pet na

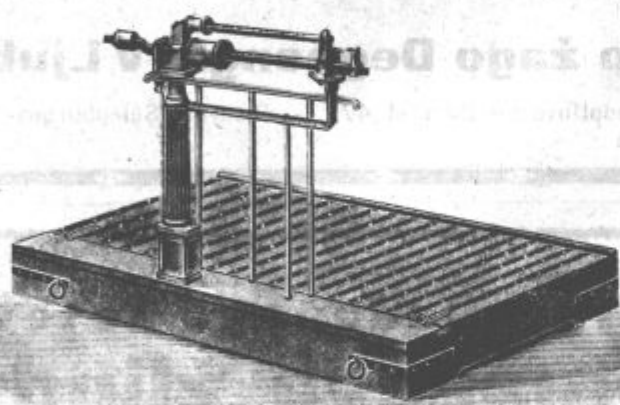
štiri in tričetrt odstotke

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih
 Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vransko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

(43) 50-7

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot dosedaj **4%**.

RAZLIČNE TEHTNICE.

ŠTEDILNA OGNJIŠČA,

VSAKOVRSNE VODOVODE,

Izdelujem nove ter popravljam
 tudi stare, bodisi decimalke,
 premostne ali sploh vsake vrste
 tehtnic.

vsakovrstna, velika in najfinejša, kakor
 tudi mala in prosta, izdelujem sam. Za
 ista prevzamem tudi nabavo pečnic, kakor
 tudi zidarska dela z jamstvom dobrega
 izršila. — Štedilna ognjišča imam vedno v zalogi; po poslani meri se ista hitro izvrše.

bodisi iz studecev, vod-
 njakov ali hidravličnimi
 vidri, odkoder se voda lahko
 poljubno napelje bodisi v

PREVZAMEM POPOLNO NAPRAVO KOPALIŠČ,

mostiče, železne cvetličnjake, verande, stopnice, ravne ali okrogle.

VSAKOVRSNE ZELEZNE OGRAJE

(tudi iz žice), n. pr. za stopnice, cerkve, šole, grobove, vrtove in
 zasebne hiše itd. — **Železna vrata za prodajalne in**
skladišča ali pokopališča. — **Popolnoma železna**
okna, primerna za vsako stavbo, osobito za tovarne, skladišča ali hleve. **napeljava strelovodov** itd.

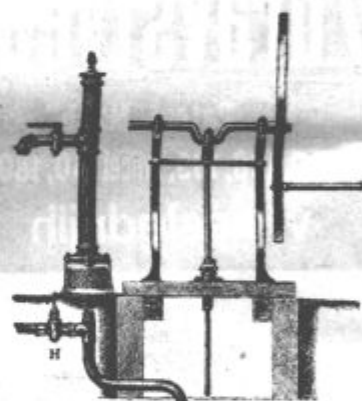
Sploh izvršujem vsa stavbinska in umetniška v mojo stroko spadajoča dela
po tovarniških cenah.

Priporočam se za obilno naročbo

(19) 52-9

Ivan Rebek,

stavbeni in umetni ključalničar
 CELJE, Poljska ulica št. 14.

Posojilnica v Celju v lastni hiši „Narodni dom“

POSJOJILNICA v CELJU, ki je bila leta
 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena,
 šteje sedaj nad **4100** zadrugnikov,
 kateri imajo vsega nad **88.000** kron
 vplačanih deležev ter ima sedaj nad
 6 1/2 milijona kron hranilnih vlog in nad
330.000 K
 rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsakega,
 če tudi ni član zadruge ter jih
 obrestuje po 4 1/4%, posojilnica plačuje
rentni davek
 sama, ne da bi ga odtegnila vlaga-
 teljem. Posojila daje na osobni ali
 hipotekarni kredit proti 5 1/2% in
 5% obrestovanju.

Posojilnica v Celju
 uraduje vsak dan dopoldne od
 9. do 12. ure, izvzemši nedelje in praznike.

Posojilnica v Celju uraduje vsak dan
 dop. od 9. do 12. ure, izvzemši
 nedelje in praznike.